

Sessional Examination, 2026
B.Com 4th Semester
Sub : Industrial Relations
BCM4400304MJ

Time : 2 hours

Full Marks :40

1. Answer the following as directed : 1x4=4

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Industrial relations primarily deals with the relationship between employers, _____ and the government.

ঔদ্যোগিক সম্পর্ক মূলত নিয়োগকর্তা _____ আৰু চৰকাৰৰ মাজৰ সম্পর্কৰ সৈতে জড়িত।

(b) When was the first Trade Union Act passed in India?

ভাৰতত প্ৰথম ট্ৰেড ইউনিয়ন আইন কেতিয়া পাছ কৰা হৈছিল?

(i) 1919

১৯১৯

(ii) 1926

১৯২৬

(iii) 1935

১৯৩৫

(iv) 1947

১৯৪৭

(c) Which of the following is not a key party in the Industrial Relations System?

P.T.O.

তলৰ কোনটো ঔদ্যোগিক সম্পর্ক ব্যৱস্থাৰ মুখ্য পক্ষ নহয়?

(i) Employers

নিয়োগকর্তা

(ii) Employees

কর্মচাৰী

(iii) Government

চৰকাৰ

(iv) Customers

গ্ৰাহক

(d) Define Trade Negotiation

বাণিজ্যিক আলোচনাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions : 2x3=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define Industrial Relations.

ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ সংজ্ঞা নিৰ্ধাৰণ কৰা।

(b) What is Collective Bargaining?

সামূহিক পৰিষদৰ সংজ্ঞা কি?

(c) State 2 major characteristics of the Marxist approach to industrial relations.

ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ ক্ষেত্ৰত মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভংগীৰ দুটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer any two from the following questions : 5x2=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Give a brief account of the pluralistic approach to Industrial Relations.

ঔদ্যোগিক সম্পর্ক বহুত্ববাদী দৃষ্টিভংগীৰ চমু বিৱৰণ লিখা।

(b) Explain the important features of collective Bargaining.

সামূহিক পৰিষদৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the new role of trade unions in the contract of Information Technology.

তথ্য প্ৰযুক্তিৰ প্ৰেক্ষাপটত ট্ৰেড ইউনিয়নৰ নতুন ভূমিকা সম্পর্কে ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any two of the following questions : 10x2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe the various approaches to Industrial Relations.

ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ বিভিন্ন পদ্ধতিৰ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Discuss the pre and post independence scenario of Industrial Relation in India.

ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ স্বাধীনতাৰ পূৰ্বৰ আৰু পৰৱৰ্তী পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Why is managing a trade union considered a difficult task?

ট্ৰেড ইউনিয়ন পৰিচালনা কৰাটো কিয় কঠিন কাম বুলি গণ্য কৰা হয়?

*****